

PRIJS 25 CENT

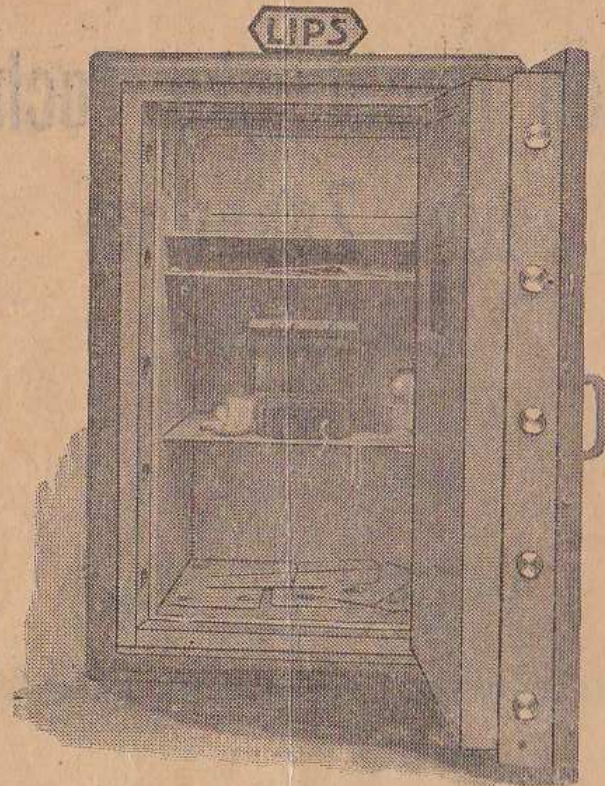
Een Nachtelijke Tocht door Zaandam

Wordt de Stad
voldoende bewaakt ?

1e DRUK

(AUTEURSRECHTEN VOORBEHOUDEN)

GEBRUIKT UITSLUITEND
LIPS' SLOTEN EN BRANDKASTEN

ZIJN NIET DUURDER DAN ANDERE FABRIKATEN
EN BESLIST NIET OPEN TE STEKEN — — DIT IS
BIJ DE LAATSTE INBRAKEN OPNIEUW GEBLEKEN
VRAAGT INLICHTINGEN BIJ DE ALLEEN-VERTEGEN-
WOORDIGERS VOOR DE ZAANSTREEK :

GEBR. PERK - ZAANDAM
DAM 10

VOORBERICHT.

---

*In den nacht van Woensdag op Donderdag
der vorige week hebben een nieuwsblad-
reporter en een ingezetene, te voet, per
motor en per fiets alle straten der stad ge-
inspecteerd om een indruk te verkrijgen, hoe
Zaandam des nachts bewaakt wordt.*

*De daarbij opgedane ervaringen meende
ik den Zaandammers niet te mogen onthou-
den, doch in een vlugschrift vast te leggen.*

*Voor de waarheid van den inhoud sta ik
mede, persoonlijk in.*

De Uitgever,

M. A. OOMS,

Ged. Gracht, Zaandam.

INLEIDING.

„Elken nacht een inbraak”, melden de dagbladen. Zoo precies is het nu niet, maar wij moeten toch toegeven dat het donkere corps in- en uitbrekers groote vorderingen maakt. Zaandam is er vol van en de gesprekken van den dag loopen slechts over de vraag: „Welke buurt krijgt van nacht een beurt?”

Want er zit systeem in de club Zaandamsche langvingers. Vast staat, dat het inbrekersgilde zoo langzamerhand een georganiseerd vorm heeft aangenomen. En het politiecorps kent zijn pappenheimers. Dagelijks flaneeren de leden van de Zwarte Hand door de stad en hun irriterende wijze van optreden tegen de politiedienaren is buitengewoon brutaal. Daar passeert een der rechercheurs den Dam. „En, wat zeg je er van”, krijschen ze den wakkeren politieman toe, „heb ik geen fijn pakje an”? „Van Vroom en Dreesmann . . .”!

Een ander staat er met zijn nieuwe schoenen te geuren en vertelt triomphantelijk van zijn kraak bij Bone.

De Zwarte Bende is zo tot 30 man sterk. Zij belegt geregeld vergaderingen en uit de drukke conferenties, die de heeren voeren, moge blijken dat het programma nog niet is afgewerkt. De politie staat met het geboefte op zeer gespannen voet, jaagt de bende geregeld op, wat vandaag of morgen tot uitbarsting moet komen.

Politiedienaren zien er geen bezwaar in, als men in gemoede met hen wandelt, gewoonweg met den vinger aan te wijzen: „Hij, hij en hij zijn van de inbraak bij die, en het clubje dat daar staat, weet van de kraak bij die en die wel meer”. De inbrekers worden bij naam en toenaam genoemd, doch het feit dat het buitengewoon moeilijk is de heeren te betrappen, maakt aanhouding zoo bezwaarlijk.

't Komt wel eens voor dat een der schavuiten er uit gepikt wordt. „Jan, kom straks is even aan 't bureau”. Maar als Jan er dan eenmaal is, moet hem volgens de nieuwste wetsartikelen allereerst verteld worden, dat hij niet verplicht is op

de hem gedane vragen te antwoorden! „Dan benne me gauw klaar, commesaris”, repliceren de heeren en 't onderhoud is ten einde.

Dezer dagen kwam een surveilleerende agent een van de garde tegen. „Zoo, Kees”, zegt de agent, „je hebt d'r nog al een fijn boutje in dat zakje?”

„Is 't niet waar?”, zegt Kees de dief, „'n fijn konijntje gekocht voor moeder de vrouw, ik zal hem gauw in de pot dauwen, ajuutjes”.

„Mag 'k es zien”, zegt de agent en voegt de daad bij het woord. Het zakje bevatte een keurige partij lood, zoo van een dakgoot gegannefd!

„Kip ik heb je”, zegt de agent en Kees is gefopt!

* * *

Chronique Scandaleuse van de Inbraken in 1927.

In den nacht van:

31 December op 1 Januari: Inbraak in het kantoor der firma L. Molenaar aan het Schapenpad te Zaandam. De brandkast geforceerd, niets meegenomen.

10 op 11 Januari: Inbraak in de Centrale Ambachtsschool aan de Stationsstraat en Heerengracht. De kamer van den directeur overhoop gehaald, een klein bedrag aan geld vermist.

23 op 24 Januari hebben onbekende personen ingebroken bij de Gebr. Dekker, Westzijde 183, Zaandam.

29 Januari: De politie houdt twee personen aan bij het station. Beiden zijn voorzien van een compleet stel inbrekerswerktuigen.

31 Januari op 1 Februari: Inbraak in de boerderij van P. Zwart, aan het Groote Glop.

20 op 21 Februari: Inbraak bij Vroom & Dreesmann. Meegenomen f 1700.— uit de geforceerde en in de Zaan gedeponeerde brandkast.

1 op 2 Maart: Inbraak in de Handelsdagschool aan den Hoogendijk. Niets vermist, van de daders geen spoor.

5 Maart: Inbraak in perceel Zeemanstraat no. 28. Ongeveer f 12.— verdwenen.

6 op 7 Maart: Tweede inbraak in de Centrale Ambachtsschool. Niets vermist.

7 Maart: Inbraak bij schoenmaker Bone aan den Zuiddijk. Niets vermist.

7 Maart: Inbraak in den sigarenwinkel K. Bron, Czarinastraat 2. Lipsslot geforceerd.

8 op 9 Maart: Inbraak in den sigarenwinkel J. Smit Hzn., aan de Westzijde 117, bij het Papenpad. Kistjes met sigaren weggehaald.

Voorts dan de serie kleinere delicten als „inbraken in kippenhokken”, „looddiefstalletjes” en meer van dit gemengd nieuws, waarmee het Dagboek van den politiemann gevuld wordt.

* * *

Wanneer nu de selectie gappers maar stuk voor stuk werd ingerekend, dan zou het wat luwen, maar ze zijn zoo glad als aal, glippen door de vingers en blijven Zaandam onveilig maken. Slechts een enkele werd geknipt.

Systematisch grijpen ze om zich heen. Geld, geld is troef en het zijn bepaald de nieuwelingen van de Zwarte Hand, die met een kistje sigaren de kraak eindigen.

Een tweede omstandigheid is, dat de inbrekers tot nog toe graag een huisje kozen, dat nogal rijkelijk staat bijgelicht! Dit is op onzen inspectie-tocht wel duidelijk geworden. Tot 3 uur in den nacht is Zaandam prima verlicht, wat o.i. voor den inbreker slechts voordeelig kan zijn. Dan wordt het allengs donkerder, maar menige kraak zal rond 3 uur wel gepleegd zijn.

De groote vraag: „Hoe beveiligt Zaandam zich tegen de overmacht”, ligt op ieders lippen.

Daarom achtten wij het van belang een onderzoek daarnaar in te stellen.

* * *

De afmarsch.

Toen de Zaandamsche torens het nachtelijk uur hadden aangekondigd, togen wij met zijn tweeën op stap. Vermomd als „ongure typen”, strompelden wij klokke 12 in den nacht van Woensdag op Donderdag j.l. de Westzijde af. De vermomming zou ons twee voordeelen kunnen opleveren: bij een ontmoeting met inbrekers zouden wij ons als collega's aandienen, alzoo te trachten dieven met „dieven” te vangen en bij ontmoeting met agenten konden wij practisch ervaren hoe de Zaandamsche politie des nachts op

petjesvolk met mooie lokken

reageerde. Dreigde men ons met opbrenging naar het bureau, wel dan was „Kleur bekennen”, (al is dat voor een neutraal man een bliksemsche toer), nog vroeg genoeg!

Even nog een korte inleiding. Een van ons tweeën arriveerde omstreeks 11 uur te Zaandam. Op den hoek van de Vinckenstraat schoot hij den bioscoopportier aan en vroeg naar Landsman den kapper. Dit korte onderhoud is schijnbaar oogblikkelijk door den portier aan de politie medegedeeld, met het alibi: „een vreemdeling in

gabardinejas en pet in de oogen”,

wat ons des nachts om 4 uur duidelijk werd.

Onze tocht ging dan, beiden in gabardinejassen, zwaar gepet, gebaard en gesnord, door de Westzijde. Eenige burgers gluurden ons tersluiks na, wat ons nu niet juist een prettig gevoel bezorgde. Zouden we nu al in de gaten loopen?

Over de Gedempte Gracht.

Over de Ged. Gracht ging het rechtstreeks naar het Rustenburg. Wel gluurde een belastingambtenaar, die juist zijn woning binnentrad, ons nog even na, maar wij werden direct afgeleid door de Zaandammers die van den laatsten trein huiswaarts keerden. Onze vermomming bleek daarbij niet zoo opvallend als wij meenden. Toen draaiden we den hoek naar het station om.

Een ontmoeting.

Pats, daar komt een groepje menschen: 3 man spoorwegpersoneel met een agent, links geflankeerd. De laatste trein was vertrokken en in dankbare rust ging het gezelschap huistoe. Maar dat er twee kereltjes, nogal gluiperig richting station wandelden viel blijkbaar wel op.

Het gezelschap nam notitie.

De agent keek ons stevig na en toen wij juist het hoekje van het plantsoen introkken — 't was half één — keek een onzer door het geboomte. Dit scheen opgemerkt door

het klaverblad van de nachtploeg.

dat ter hoogte van de brug bij de Ambachtsschool naar onze richting tuurde. De agent bedacht zich niet lang en kwam terug. „Laten we de beenen nemen”, zei m'n makker. „Ben je bed . . . d joh, ik heb geen zin in een broek met lood. De politie is tot het uiterste reeds getart, ik zou het logisch vinden als hij ons een slecht gemikt schot nazondt”.

Wij wandelden kalm verder. Ter hoogte van het station zagen wij, 300 meter achter ons, een gestalte die ons langzaam volgde. Wij verder.

Het Otterspad op.

Achter de brug namen wij een spionneerende positie in, want, nietwaar, door verschillende zijglopjes kon men ons spoedig bereiken. Achter ons geen nood, de dekking in den rug was „af”. Tien minuten hebben we, onder de pijlers van de brug gezeten. Maar geen kip naderde. Het was er zoo bladstil, dat wij menigen

Otterspadter hoorden snurken,

zoo regelmatig als een klok. Alsof Zaandam om zijn veiligheid zoo juist een brevet had behaald.

In de Westzijde

komen we weer uit. Wij gaan eens een kijkje nemen bij het pontje achter het Lyceum, wie

weet lopen ons daar de inbrekers bij bosjes in de armen . . . Alles rustig. De pontwachter heeft zijn steigertje er keurig bijliggen en zijn deuren waren goed op slot. Over de Zaan doodsche stilte. Geen verdachte slag van een roeispaan merkten we op. Retour. Op den hoek, twee Zaandammers onder den lantaarn. Te oordeelen naar hun blikken, aten ze liever met ons, dan dat ze een robbertje op de keien prefereerden en zeer vriendelijk klonk hun „g'n avel". 't Is 1 uur. De baard van m'n makker liet wat lossig, maar dat bleek verbeelding. We besloten te voet

een groote tocht door de binnenstad

maken. Bootenmakersstraat, Station, Rustenburg, Ged. Gracht, Czarinastraat, Hoogendijk. Geen mug gepasseerd, ongerekend dan een ouwe baas, die met een vroolijke snee in den neus moeder op zocht.

Op den Hoogendijk.

Starreveld's auto's stonden er in de volle gloria, 2 spiksplinternieuwe wagens met 4 lichten op. Dat leek ons wel, zoo'n benzineding en we inspekteerden de taxi's nauwkeurig. „Wie weet of we vannacht geen Rolls Royce kunnen kraken", schamperde de man met de baard. De Handelsschool had ook onze aandacht en wij overwogen hoe onze „collega's" daar slag hebben kunnen leveren. Een woonschuit dobberde in volle licht, alsof petroleum geen geld meer kost. (Blijkbaar heeft men ons in de garage bespiedt, wat aan het slot blijken zal.)

Voort ging de reis.

Op den Dam.

Ong. half twee. Een agent voor de bioscoop. Wij doken in onze kragen. 't Was niet noodig, want de man nam totaal geen notitie van ons . . . De heer Koopman sliep. Jammer, we hadden toch zoo'n dorst . . . Dan naar den heer Jongeneel. Lag ook al op één oor. Belabberd! Ik bood

een tientje voor een ommelet,

schreeuwde naar boven, maar Jongeneel dacht: „Je kunt me nog veel meer vertellen". Zouden we „Het Wapen van Zaandam" inschieten? Er flikkerde nog een pitje en als we goed geluisterd hebben, hoorden wij de heeren van „De Toko" nog in druk discours gewikkeld. Zou meneer Post . . . ? Niet doen. Eerlijkheidshalve moet ik nog vertellen dat wij het eerst

in de Lage Horn

geprobeerd hebben. Het leek ons daar wel een nette boel, dat keurig nieuwe hotel. De buurman-concurrent had ook al gegrendeld, maar op den hoek was het nog dag. Jammer dat er juist de twee laatste klanten afzakten en de zaak op de knip ging. Bij Vink was de Z.F.C. ook al vertrokken en hoe vriendelijk, rythmisch-bedeemd wij ook klopten, Vink maakte geen aanstalten een tafeltje voor ons te dekken.

De Sluis over.

Akelige stilte. Maar licht plenty. Zelfs de monumentale lantaarns voor het Stadhuis straalden met een helderheid, alsof er geen royaler stad op den aardbodem te vinden was. De ambtenaren waren reeds vertrokken . . .

De Oostzijde in.

Het politieposthuis was geheel uitgestorven. Zou men vannacht met man en macht er op uit zijn? Wij sloften het „Doorgaand verkeer" in, inspekteerden eens over het oude kerkhof, in het schoolgebouw . . . nergens onraad.

't Slaat half twee.

't Is om turehuursch te worden. Als vrijbuiters konden we zoo eenige uren, totaal ongehinderd, voortsukkelen.

Toen gingen we maar eens wat „reclame" maken. En zoo geviel het dat wij in keufige samen-zang de Paljasso aanhieven, al bromde mijn makker wel wat erg in zijn baard, terwijl hij een uur tevoren over zijn tenorstembanden toch tame

lijk had opgesneden. Wij dachten: nu zullen de granaatkartetsen en de blinkende sabels en de gummistokken ons toch wel om de ooren vliegen. Onzin.

De Oostzijde sliep

en als de Oostzijde slaapt, kun je van je gebroken hart zingen zoo hoog en aandoenlijk als je wilt, maar applaus, ho maar! Bij een dokter was men puur laat. Het gansche bovenhuis verlicht, maar ook daar gooide men geen halve cent uit het raam. We zakten verder af en keuvelden de heele Oostzijde tot aan de magere brug door. Af en toe stonden wij stil om eens te luisteren en trokken eens een zijpadje op.

De waterval bij het Zuidervaldeurspad

wekte een melancholische stemming bij ons op (hoe kunnen die menschen in 's Hemelsnaam bij de lekke sluis slapen). Een straatterrier die vlak voor onze voeten iets „deed”, namen wij op de punt van de schoen, maar op zijn gejjengel hoorden we evenmin een revolver laden.

Op de Magere Brug

hadden we een schitterende gelegenheid de Zaanerven te inspecteeren. Als rasechte Tirolers echooden wij over de plas iioo, iiaa, iioe, maar je kunt om 2 uur in den nacht op die brug zoo hard jodelen als het in je slaperige bol opkomt, slapende Zaan-kanterers zijn nu eenmaal ondankbaar. Begeleiding van de politie viel ook al niet op te rekenen.

„Laten we eens brand roepen”,

bromde mijn makker. „Zaandammers zijn woest op een fikkie”. Ik bracht hem maar van zijn onzalig idee af.

Linksom de Westzijde weer in.

Ook hier sliep men een gat in den nacht. Voor de loodgieters is er nog al wat te karweien, want meer dan eens meenden we iets te hooren, maar het waren slechts lekkende dakgooten. Links en rechts trokken we ons eens bij de schuttingen van de woningen op om onraad te zoeken, we staarden de paden af, met als eenig resultaat dat

een rumoerige hond van een bakker

ons de stuipen op de hongerige en dorstige lijven jaagde. Twee uur slaan de torenklokken. Nog geen sterveling ontmoet. In het onveilige Zaandam. Geen geboefte, maar . . . ook geen politie. Zou Zaandam dan zóó slecht bewaakt worden? Wij besloten een ontmoeting met de politie te forceeren en stapten

regelrecht op de Vinkenstraat af.

Wij spraken af, ons aan het bureau als dakloozen te melden om eens in het hol van den leeuw te neuzen.

Maar wij zouden het eerder beleven. Op 30 meter afstand van de Vinkenstraat zagen wij een agent-doodgemoedereerd zijn pijpje stoppend, richting Ged. Gracht strompelen, hij hoorde ons aan, komen, keek om, bedacht zich en liep kwasi-overschillig door.

Wij ook. Liepen hem

ter hoogte van het Sigarenmagazijn Ranshuijsen,

diep in de kragen gedoken, rechts voorbij, maar hij liet ons kalm doorwandelen. Wij trokken over de rechterzijde van de Ged. Gracht en staken ter hoogte van de ijzerhandel v.d.Kleij recht de straat over, naar den Boekhandel van den heer Ooms. Wij zouden daar pauzeeren. Mijn partner opende den winkel — 't was half drie — ik bleef nog wat tegen den deurpost zonder eenigen opzet, hummelen, keek naar de Westzijde en zag dat

de agent met groote passen

naar . . . de Vinkenstraat liep! Een heer, gekleed in zwarte ratiné-jas, zwarte bolhoed, glad gelaat, passeerde mij, keek wat schichtig, fietste door, keek nog 's om, en nog 's, en stuurde de Westzijde in. Aan 't slot blijkt dat deze heer aldaar ons „ver-raden” heeft!

Wij gingen den winkel in, ontstaken geen licht en zetten ons

achter den toonbank, gehurkt,

wachtende op de dingen die komen zouden. Tien minuten verstreken. Daar hoorden we voetstappen.

Halt, voor den winkel. De deurknop werd geprobeerd. Zit vast. Dan kwam een zaklantaarn te voorschijn. Doorscheen den winkel, bestraalde onze petten, een straal scheerde mijn kin, maar wij verroerden geen vin. Wij trachtten ons een gemoeidelijke ontmoetingssituatie in te denken, want, eerlijk gezegd, wij meenden elk oogenblik dat

de bewoners gewekt

zouden worden.

Geen nood. De agent drentelde nog eens voorbij, keek eens bij de burens door de ruiten en zakte dan af . . . . .

Teleurgesteld zocht ik al stommelend een stoel en zit wat met de oogen te knippen. Tjonge, wat een saaie boel.

Brrr! Daar vloog een straal

licht uit een zaklantaarn langs mijn neus. „Inktkoelie”, dacht ik bij mezelf, „zoek doodstil wat dekking.” Ik liet me uit die fijne fauteuil glijden en streek volgens de regelen der kunst vlak ter aarde. Mijn makker was na de toonbankduiking

naar boven geslopen

om vanuit zijn erker de gevechtsformatie van de politie te zien ontwikkelen. Hij verveelde zich er verschrikkelijk, want hij zag net precies niks!

Wij zochten de zuidelijkst gelegen benedenkamer op, ontstaken het licht, dat aan het pad aan de achterzijde absoluut zichtbaar geweest moest zijn. Mijn gastheer ontpopte zich toen als

een gentleman-inbreker

en haalde een grogje te voorschijn, nee maar . . . Ook zijn sigaren waren gebanderolleerd . . .

Vijftien minuten bespraken wij den oorlogstoestand en besloten tot een herriemakenden

inspectietocht

door heel Zaandam per motorfiets. Wij gingen achteruit, trokken met nog al wat gestommel heer Davidson in de Czarinastraat en vort ging het span. Het nevelde hevig. Achtereenvolgens was

de route : Ged. Gracht, Dam, Prins Hendrikkade, Skagerak, Zuiddijk, Dam, Oostzijde, Noorderbrug.

De brug was voor driekwart versperd,

doch wij joegen door de gleuf. De tolbaas schreeuwde „hej, hej”, maar wij waren vast besloten alleen bij ordebewaarders en inbrekers onze opwachting te maken. ('t dubbeltje ligt klaar, baas!) De motor sloeg geweldig aan,

het getoeter was niet van de lucht

en zoo joegen we door Koog de Westzijde in. Geen kip of politieman overreden. 't Is half 4 en om stapelgek van ergernis te worden. Weer naar 't hol van de leeuwen. Kalmpjes an, hevig-toeterend de Vinkenstraat in en op hetzelfde moment dat we verwachtten dat er nu uit een dozijn kelen „halt” geschreeuwd zou worden

schoof een gordijntje op 't politiehuis op zij

en 2 hoofden trachten in de donkere straat te zien. We tuften maar, totaal ongehinderd, door. Intusschen was er een halve snor van me door de mist afgeweekt — maar we voelden ons zoo'n beetje als de koningen van Zaandam. Niemand die je een stroo in den weg legde.

De rit werd vervolgd door Rustenburg en over den Hoogendijk. Plotseling viel onze lantaarn op een donkere groep mannen.

Vier politieagenten in burger

posteerden er nabij de Handelsschool en lieten ons keurig passeeren. Zagen wij er dan zoo duivelsch leelijk uit dat wij geen aanspraakje waard waren?

Wij joegen door, besloten om het paard op sta₁ te brengen en nu maar wandelend naar den Hoogendijk te trekken. Eerst ont deden wij ons van de restanten baarden en snorren.

Jawel hoor,

daar stond de vierschaar nog.

Onbeweeglijk. Het was er stikdonker. Langzaam wandelden wij voort tot bij de agenten. Plotseling

deed er één een stap voorwaarts en liet een zaklantaarn langs ons schijnen.

Geen boe of bah

werd er gewisseld en wij wandelden maar door, alsof het een snikheeten Augustusmiddag was . . .

We besloten naar het punt van uitgang terug te keeren om nog eens — nu per fiets — door Zaandam te surveilleeren.

Op den Dam een agent.

„G'n avend”, zeggen we, de politieman reageerde, herkende mijn makker en toen vernamen wij wat er dien nacht zich te Zaandam afspeelde.

„Er waren”, aldus de politieman,

„twee vreemdelingen, gekleed in gabardine-jassen, tegen den nacht in de Vinkenstraat gesignaleerd”. (Dat is het moment geweest toen wij, na gebaard en gesnord te zijn, per fiets van de Westzijde kwamen om deze op de Ged. Gracht te stallen, omstreeks 12 uur.)

„Deze twee vreemdelingen”, aldus de agent,

waarvan er een een korte dikke was,

(dat was mijn makker), zijn ook gesignaleerd door Starreveld's autogarage”. (Dat klopt. Zie het verhaal hiervoren). „Zij zijn een paar uur geleden een onzer agenten gepasseerd, liepen de Ged. Gracht over en regelrecht op den boekwinkel van Ooms af”.

Wij wisten van den keizer geen kwaad.

Kwamen zoo juist van een verre motorrit thuis en schepten nu een luchtje, antwoordden we. (half 4).

„De politieman achtervolgde de twee inbrekers, onderzocht den winkel, maar, 't is of de duvel er mee speelde,

die kerels zijn zoo glad,

dat ze spoorloos verdwenen waren. Nu denken we dat ze in de buurt van de garage zijn of weer in de Handelsschool, vandaar dat jullie daar 4 van onze mannen gezien hebben !”, was woordelijk het verhaal van den agent.

Wij gaven onze verbazing over een en ander te kennen, doch verbraken het gesprek, daar er juist een andere agent kwam aangewandeld

en vonden het raadzamer door te loopen.

Toen gingen we weer de Ged. Gracht op, nogmaals demonstreerde mijn makker zijn

gentlemanlike inbrekersmanieren

en andermaal stoomde de grogketel . . .

Precies 3.45 uur maakten wij onze fietsen gereed, stegen op en doorkruisten gansch Zaandam ten derden male, behalve den Hoogendijk. Op dezen derden tocht kwamen wij geen enkelen politieman tegen, wat wij tevoren wel als zeker konden aannemen, om de eenvoudige reden dat er niet meer dan 6 man des nachts surveilleert. Wij wisten nu waar de heeren posteerden en konden verder in Zaandam zooveel inbreken en herrie maken als we maar lust hadden.

Te half 5 eindigde de tocht.

* * *

Conclusies.

Bij dezen inspectietoelt hebben wij vastgesteld, dat het gansche nachtelijke politiecorps in totaal 8, zegge en schrijve acht man, sterk was. Twee agenten in de wacht en slechts 6, wij zeggen zes, op den weg.

Deze zes weg-agenten

hebben den ganschen nacht dus feitelijk op ons gejaagd en hebben zich, nadat wij als „inbrekers” bepaald gesignaleerd waren, rond den Hoogendijk geposteerd, te weten 4 op den Hoogendijk, 1 op den Dam en 1 op de Ged. Gracht. Door onze gedaante-verwisselingen (nadat wij in den boekwinkel waren verdwenen) heeft men geen aandacht aan ons geschonken en liet men ons gemoedelijk resp. eenmaal per motor en eenmaal te voet op den Dijk passeeren, zonder ook maar een verklaring van onze wandeling te vragen.

De agent die onze „kraak” vanaf Vroom en Drees-

man constateerde, heeft ons losgelaten. Had hij voeling met den „vijand” gehouden, dan had hij ons per sé uit dien winkel moeten halen. Doch het feit dat hij niet direct ons op de hielen zat, bracht hem later in den waan dat wij al weer „ontsnapt” waren. Daarom werden bepaald de bewoners niet gewaarschuwd.

Dit zijn echter slechts beschouwingen over tactiek, waarmee wij geenszins willen zeggen, dat de kleine groep mannen niet actief geweest is. Wij willen zelfs aannemen dat hun tactiek de eenig juiste was.

Doch voor ons staat vast — zie bovengenoemde politioneele mededeelingen — dat de zes man nachtwacht hun geheele aandacht op één punt geconcentreerd had en daarbij constateerden wij tevens dat

het verdere Zaandam geheel onbewaakt is geweest.

Nergens van 12 tot 4 uur hebben wij een politie-man elders ontmoet. Het was ook niet mogelijk, want men heeft er niet meer beschikbaar . . .

Wij nemen direct aan dat het kleine clubje surveilleerende nachtagenten bij voorkeur als klitten aan elkaar blijft hangen, in aanmerking genomen de groote overmacht inbrekers en de gevaarlijkheid van enkelen humer, want het is ten eenenmale buitengesloten als twee agenten diep in de Oost-zijde in het nauw gebracht, op eenigen bijstand van collega's zouden kunnen rekenen, indien b.v. het restant op den Zuiddijk patrouilleert.

DE ZAA NSTREEK
ONVEILIG ?

SLUIT EEN

**INBRAAK-
VERZEKERING**

BIJ

DE ZAA NLANDSCHE VAN 1845
STATIONSSTRAAT 35 - ZAANDAM

**EN U KUNT
GERUST ZIJN!**

VRAAGT PREMIE-OFFERTE TEN ONZE
KANTORE en bij H.H. VERTEGENWOORDIGERS

— TELEFOON 623 —

INCASSO-BANK

ZAANDAM
WESTZIJDE 76

WORMERVEER
DUBBELE BUURT 10

Verhuurt

Safeloketten vanaf
f 6.— 's jaars, in hare

Brand- en
Inbraakvrije

Kluizen
